

HRVATSKI SABOR

580

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DRŽAVNIM POTPORAMA

Proglašavam Zakon o državnim potporama, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 13. ožujka 2003.

Broj: 01-081-03-967/2

Zagreb, 20. ožujka 2003.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O DRŽAVNIM POTPORAMA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuju opći uvjeti i pravila odobravanja, nadzora provedbe i povrata državnih potpora u svrhu očuvanja poduzetničke i tržišne slobode, osiguranja jednakoga pravnog položaja svih poduzetnika na tržištu, poticanja gospodarskoga napretka, socijalnoga blagostanja građana i brige za gospodarski razvoj i očuvanje okoliša svih područja Republike Hrvatske, te provedbe međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske.

(2) Predmet ovoga Zakona nisu državne potpore poljoprivredi i ribarstvu.

Subjekti primjene

Članak 2.

(1) Davatelji državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu Republika Hrvatska putem ovlaštenih pravnih osoba i središnjih tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, te

svaka pravna osoba koja dodjeljuje ili upravlja državnim potporama u smislu ovoga Zakona.

(2) Korisnici državne potpore, u smislu ovoga Zakona, jesu pravne i fizičke osobe koje, obavljajući gospodarsku djelatnost, sudjeluju u prometu roba i usluga, a koriste neki od oblika državne potpore.

II. DRŽAVNE POTPORE

Pojam državnih potpora

Članak 3.

(1) Državne potpore, u smislu ovoga Zakona, svi su stvarni i potencijalni rashodi ili umanjeni prihodi države dodijeljeni od davatelja državne potpore koji narušavaju ili bi mogli narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, bez obzira na oblik državne potpore.

(2) Državne potpore iz stavka 1. ovoga članka razvrstavaju se na opće koje se utvrđuju programima i propisima za unaprijed neodređene primatelje te na pojedinačne za određene primatelje.

(3) Postupak propisan odredbama ovoga Zakona primjenjuje se i na izmjene, odnosno dopune akata kojima se utvrđuju opće i pojedinačne državne potpore.

Opća zabrana i izuzeća od opće zabrane

Članak 4.

(1) Osim ako nije drukčije određeno ovim Zakonom, smatra se da nisu sukladne ovom Zakonu one državne potpore koje, bez obzira na njihov oblik, narušavaju ili bi mogle narušiti tržišno natjecanje davanjem povlastice na tržištu korisniku državne potpore, osobito u mjeri u kojoj to može utjecati na ispunjenje međunarodno preuzetih obveza Republike Hrvatske.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, smatraju se sukladnima ovome Zakonu državne potpore za ublažavanje ili otklanjanje šteta prouzročenih prirodnim nepogodama, izvanrednim ili ratnim okolnostima.

(3) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, sukladnima ovome Zakonu mogu se ocijeniti sljedeće državne potpore:

a) državne potpore koje potiču gospodarski razvoj područja s neuobičajeno niskim životnim standardom ili velikom nezaposlenosti,

b) državne potpore namijenjene promicanju kulture i zaštiti baštine,

c) državne potpore namijenjene provedbi značajnih projekata ili otklanjanju poteškoća u gospodarstvu,

d) državne potpore namijenjene poticanju određenih gospodarskih djelatnosti ili određenih gospodarskih područja,

e) državne potpore pravnim i fizičkim osobama kojima je na temelju posebnih propisa povjereno obavljanje službe od općega gospodarskog interesa ili utvrđeno isključivo pravo obavljanja određene djelatnosti, a bez kojih bi državnih potpora bili onemogućeni u obavljanju i provedbi povjerenih im zadaća,

f) državne potpore koje posebnim propisima odredi Vlada Republike Hrvatske, a koje nisu u suprotnosti sa svrhom ovoga Zakona.

(4) Vlada Republike Hrvatske propisuje sadržaj i bitne elemente za ocjenu

sukladnosti ovome Zakonu državnih potpora iz stavka 3. ovoga članka.

Nadležnost Agencije

Članak 5.

Odobravanje, nadzor provedbe i povrat općih i pojedinačnih državnih potpora obavlja Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja osnovana Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja («Narodne novine», br. 48/95. i 89/98.) u daljnjem tekstu: Agencija.

Djelokrug Agencije u odnosu na državne potpore

Članak 6.

(1) Agencija obavlja sljedeće poslove:

- a) razmatra i ocjenjuje prijedloge državnih potpora te programe državnih potpora u okviru godišnjih i višegodišnjih planova odobravanja državnih potpora,
- b) nadzire provedbu i učinke dodijeljenih državnih potpora te nalaže povrat državnih potpora koje su dane ili korištene protivno propisima,
- c) prikuplja, obrađuje i evidentira podatke o državnim potporama,
- d) prikuplja podatke o korištenju i učincima dodijeljenih državnih potpora,
- e) vodi evidenciju o državnim potporama,
- f) sastavlja godišnje izvješće o svom radu i podnosi ga Hrvatskom saboru,
- g) surađuje s tijelom nadležnim za državne potpore poljoprivredi i ribarstvu prilikom pripreme godišnjeg izvješća o državnim potporama,
- h) surađuje s tijelima nadležnima za pripremu proračuna, sukladno posebnom zakonu, države, jedinica područne (regionalne) samouprave i jedinica lokalne samouprave prilikom pripreme proračuna,
- i) podnosi godišnje izvješće o državnim potporama Hrvatskom saboru,
- j) surađuje s međunarodnim tijelima, u skladu s međunarodno preuzetim obvezama Republike Hrvatske,
- k) sudjeluje u pripremi nacrtu prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na državne potpore, te daje poticaje i prijedloge za unapređenje sustava državnih potpora,
- l) obavlja ostale poslove vezane uz provedbu ovoga Zakona.

(2) Pri obavljanju poslova iz stavka 1. ovoga članka Agencija ima javne ovlasti i surađuje s tijelima koja u Republici Hrvatskoj nadziru financijsko poslovanje vezano za državne potpore.

Stručni djelokrug Savjeta

Članak 7.

Savjet Agencije pored poslova utvrđenih Zakonom o zaštiti tržišnog natjecanja daje ravnatelju Agencije:

1. mišljenje o prijedlozima akata kojima se utvrđuje odobravanje ili davanje općih i pojedinačnih državnih potpora, nacrtima prijedloga zakona i drugih propisa koji se odnose na državne potpore,
2. poticaje i prijedloge za unapređenje sustava državnih potpora,
3. mišljenje o drugim pitanjima iz područja državnih potpora.

III. POSTUPAK ODOBRAVANJA, NADZORA PROVEDBE I POVRATA DRŽAVNIH POTPORA

Postupak pred Agencijom

Članak 8.

(1) Na postupak davanja mišljenja na prijedloge programa i propisa kojima se utvrđuju opće državne potpore primjenjuju se propisi kojima je uređen postupak njihova donošenja.

(2) Na postupak glede akata kojima se daju, odnosno odobravaju pojedinačne potpore primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

Akti Agencije

Članak 9.

(1) Mišljenje o prijedlogu akata kojima se utvrđuju opće državne potpore Agencija daje u postupku i rokovima propisanim za njihovo donošenje.

(2) Rješenjem, kao upravnim aktom, Agencija:

a) daje suglasnost na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna potpora,

b) odbija davanje suglasnosti na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna potpora,

c) odbacuje zahtjev za davanje suglasnosti na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna potpora,

d) ukida suglasnost danu na prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna potpora i nalaže povrat sredstava korištenih na temelju odobrene ili dane pojedinačne potpore,

e) obustavlja postupak pred Agencijom.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) S ocjenom o nepravilnosti provedbe akata kojima su odobrene ili dane opće državne potpore Agencija izvješćuje Hrvatski sabor.

Dostava podataka i dokumentacije

Članak 10.

(1) U obavljanju poslova iz članka 6. ovoga Zakona Agencija je ovlaštena od davatelja državne potpore i/ili korisnika državne potpore pisanim aktom zahtijevati sve podatke i dokumentaciju koje smatra potrebnima za provedbu odredaba ovoga Zakona.

(2) Davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore dužni su pisanim putem u roku 30 dana dostaviti sve tražene podatke i dokumentaciju iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako i nakon ponovljenog zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore ne dostavi tražene podatke i dokumentaciju, Agencija može donijeti rješenje iz članka 13. ovoga Zakona.

Pojedinačne državne potpore

Članak 11.

(1) Davatelj državne potpore dužan je dostaviti Agenciji prijedlog akta o odobravanju, odnosno davanju pojedinačne državne potpore kojim izražava namjeru odobravanja, odnosno davanja državne potpore u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Vlada Republike Hrvatske propisuje sadržaj prijedloga i postupak dostave prijedloga Agenciji iz stavka 1. ovoga članka.

Opće državne potpore

Članak 12.

(1) Na postupak i rokove davanja mišljenja Agencije na prijedloge općih državnih potpora iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave primjenjuju se odredbe Zakona o proračunu.

(2) Postupak i rokove dostavljanja prijedloga akata kojima se odobravaju ili daju opće državne potpore, osim navedenih u stavku 1. ovoga članka, radi davanja mišljenja Agencije, propisuje Vlada Republike Hrvatske.

Odobrenje državne potpore

Članak 13.

(1) Rješenje o davanju ili odbijanju davanja suglasnosti na prijedlog akta iz članka 11. stavka 1. ovoga Zakona kojim se potvrđuje usklađenost prijedloga s ovim Zakonom Agencija je obvezna donijeti najkasnije u roku od 60 dana od dana prijama prijedloga.

(2) Ako Agencija utvrdi da se prijedlog akta kojim se namjerava odobriti ili dati pojedinačna državna potpora ne odnosi na potporu koja se u smislu ovoga Zakona smatra državnim potporom, odbacit će zahtjev za davanje suglasnosti.

(3) Bez rješenja iz stavka 1. ovoga članka pojedinačna potpora ne može se dati ni koristiti osim u slučaju iz članka 15. ovoga Zakona.

(4) U slučaju kada je zahtjev za davanje suglasnosti odbijen može se ponovno podnijeti pod uvjetom da su otklonjeni razlozi zbog kojih je prethodno odbijen.

Nadzor provedbe i povrat državne potpore

Članak 14.

(1) Nadzor provedbe državne potpore obavlja se na prijedlog ravnatelja Agencije, korisnika državne potpore, davatelja državne potpore te pravne ili fizičke osobe koja ima pravni interes.

(2) Ako Agencija pri obavljanju nadzora provedbe državne potpore iz članka 6. stavka 1. točke b) ovoga Zakona utvrdi nepravilnosti, Agencija donosi rješenje kojim se davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore određuje rok od najdulje 3 mjeseca za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(3) Ako davatelj državne potpore i/ili korisnik državne potpore u roku iz stavka 2. ovoga članka ne otkloni nepravilnosti, Agencija rješenjem ukida danu suglasnost i nalaže davatelju državne potpore i/ili korisniku državne potpore povrat iznosa dodijeljene državne potpore u dijelu u kojem je utvrđena nepravilnost, uvećan za iznos zakonskih zateznih kamata koje teku od dana koji je

utvrđen kao dan na koji je nepravilnost započela.

Naknadno odobrenje i povrat državne potpore

Članak 15.

(1) Ako je pojedinačna državna potpora odobrena ili dana bez suglasnosti Agencije zato što davatelj iz opravdanih objektivnih razloga nije u roku dostavio prijedlog sukladno članku 11. ovoga Zakona Agencija može naknadno donijeti rješenje kojim se daje suglasnost na akt o odobravanju ili davanju takove potpore ako utvrdi da je ona usklađena s odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako u slučaju potpore iz stavka 1. ovoga članka Agencija utvrdi da potpora nije usklađena s odredbama ovoga Zakona, donijet će rješenje kojim se ukida akt o odobravanju ili davanju potpore i nalaže povrat iznosa iskorištene potpore uvećan za iznos zakonske zatezne kamate počev od dana početka korištenja potpore.

*Pravilnik o postupku odobravanja, nadzora provedbe,
naknadnog odobrenja i povrata državne potpore*

Članak 16.

Ravnatelj Agencije propisuje oblik i sadržaj te način prikupljanja podataka i vođenja evidencija državnih potpora.

Objavljivanje

Članak 17.

Upravni akti Agencije iz članka 9. stavka 2. točke a), b) i d) ovoga Zakona te presude Upravnoga suda Republike Hrvatske na temelju tih upravnih akata objavljuju se u »Narodnim novinama«.

Povjerljivost podataka

Članak 18.

(1) Podaci i dokumentacija, prikupljeni u postupku odobravanja, nadzora provedbe i povrata državne potpore, povjerljivi su.

(2) Ravnatelj Agencije, zaposlenici Agencije te predsjednik i članovi Savjeta dužni su povjerljivost podataka i dokumentacije iz stavka 1. ovoga članka štiti i nakon prestanka obavljanja dužnosti, odnosno radnog odnosa.

Godišnja izvješća

Članak 19.

(1) Ravnatelj Agencije podnosi do 30. travnja tekuće godine Hrvatskom saboru godišnje izvješće o radu Agencije za proteklu godinu u odnosu na državne potpore i godišnje izvješće o državnim potporama.

(2) Nadležno ministarstvo i ovlaštene pravne osobe dužne su surađivati s Agencijom prilikom izrade godišnjeg izvješća o državnim potporama u poljoprivredi i ribarstvu.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 20.

Obvezuje se Agencija da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu

ovoga Zakona utvrdi popis važećih programa i drugih akata kojima su odobrene ili dane opće državne potpore do stupanja na snagu ovoga Zakona i podnese Hrvatskom saboru prijedlog zaključaka radi njihova usklađivanja s odredbama ovoga Zakona najkasnije do 1. siječnja 2006.

Članak 21.

(1) Propise iz članka 4. stavka 4., članka 11. stavka 2. i članka 12. stavka 2. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Obvezuje se ravnatelj Agencije da u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona uskladi Statut i druge opće akte Agencije s odredbama ovoga Zakona.

(3) Prva godišnja izvješća iz članka 19. stavka 1. ovoga Zakona ravnatelj Agencije obvezan je podnijeti do 30. travnja 2004.

Članak 22.

Sredstva za rad Agencije sukladno odredbama ovoga Zakona osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 23.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«.

Klasa: 421-01/02-01/01
Zagreb, 13. ožujka 2003.

HRVATSKI SABOR
Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.